

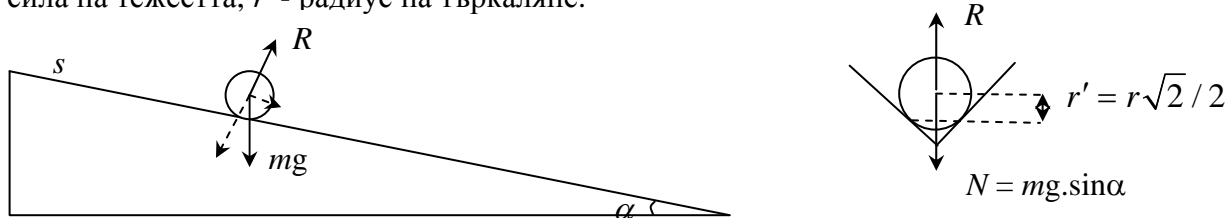
Технически Университет – София

Департамент по Приложна Физика

Студент ..... факултет ..... фак. № ..... група .....

Тема: Движение на топче в хомогенно гравитационно поле

1. Схема на опита: Наклонен под ъгъл α правоъгълен улей, R – сила на реакцията, G – сила на тежестта, r' - радиус на търкаляне.

2. Описание на метода и теория: Движението на топчето по улея е едновременно праволинейно и въртливо равноускорително.

$$s = \frac{1}{2}at^2 \quad a = \varepsilon.r'$$

$$v = at \quad v = \omega.r'$$

От основното уравнение на въртеливите движения

$$I.\varepsilon = M = r'mg \sin \alpha \Rightarrow$$

$$\varepsilon = d\omega / dt = r'mg \sin \alpha / I = r'mg \sin \alpha / [(2/5)mr^2 + mr'^2]$$

За правоъгълен улей $r' = r\sqrt{2}/2$

$$\varepsilon = d\omega / dt = r'mg \sin \alpha / 0,9mr^2$$

$$a = \varepsilon.r' = g \sin \alpha / 1,8 = \frac{2s}{t^2}$$

От тук се получава:

$$g = \frac{3,6.s}{t^2 \sin \alpha}$$

3. Задачи за изпълнение:

1. Да се определи земното ускорение g чрез определяне на времето за движение на топчето по улея, t – време за движение по улея, t' - измереното време, t_0 – време до началото на измерването.

$$\left. \begin{aligned} s &= \frac{1}{2}at^2 \\ s_0 &= \frac{1}{2}at_0^2 \end{aligned} \right\} \Rightarrow t_0 = t\sqrt{\frac{s_0}{s}}, \quad t' = t - t_0 = t(1 - \sqrt{s_0/s}), \quad t = t'/(1 - \sqrt{s_0/s})$$

4. Опытни данни:

$$s = (\quad \pm \quad) m \quad s_0 = (\quad \pm \quad) m$$

$$t' = (\quad \pm \quad) s$$

$$\alpha = (\quad \pm \quad)^\circ$$

5. Изчисления:

$$t = t' / (1 - \sqrt{s_0 / s}) = \quad = \quad s$$

$$g = \frac{3,6 \cdot s}{t^2 \sin \alpha} = \quad = \quad m/s^2$$

$$\Delta g \approx g \left(2 \frac{\Delta t}{t} + \frac{\Delta s}{s} + \operatorname{ctg} \alpha \cdot \Delta \alpha \right) = \quad = \quad m/s^2$$

6. Резултат

$$g = (\quad \pm \quad) m/s^2$$

Подпис

Дата:

20 г.

Подпис на преподавателя:

Дата:

20 г.